

poprzedni nr J: 103/712
zmiana testki

13.06.2005

opr. 2.02.1999

J. G.

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurza 25, tel. 0042 35 65 22 186
e-mail: fundacja@p.p.o.; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 0000340000
Nr r-ku 82 1090 1500 0000 0000 5002 0244

Dotyczy - testki - akta
osob. z Lasz Okr. Św. Zw. Kot. AK
Tomki - 02.11/5
XI 112 21

adres:
Kamila Domke
87-300 Brodnica

Brodnica
AK
+ Domke Zygmunt
ps. „Szczepa” „Wacław”
J: 103/712 Pom.

IS ZAWARTOŚCI TECZKI — Domke Zygmunt.....
T: U: 103/712 Pom.....
Brodzina A. L......

I/1. Relacja k. 6 s. 1-9

I/2. Dokumenty (sensu ścisłym) dotyczące osoby relatora

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora k. 2 s. 1-3

II. Materiały uzupełniające relację k. 5 s. 1-5

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu przed 1939 r.

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne... przekazane przez S. L. z AK k. 5 s. 1-9

IV. Korespondencja

1) bieżąca..... k. 6 s. 1-6.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 30

VI. Fotografia: dział ikonografii.....

I/1. Relacja:

1. Fragment relacji Zygmunta Domke w postaci uwag do art. Elżbiety Zawackiej, "Drobniczanki", z 1984(!) r., oryg. rękop. i kopia w mpsie k. 2 s. 1-4
2. Pismo Marii Domke (córki) z 28.08.2000r. uzupełniające relację ojca, rękopis oryg. k. 1 s. 5-6
3. Relacja córki Bogusławy Jurkiewicz z d. Domke i Marii Domke - sędzińk. do listu Hanny Cwóckiej z d. Dulstrey z 25.08.2006, mps oryg. k. 3 s. 7-9

1983 lub
1984 r. 1/1
(MGN)

Dotyczy str 38

Wp. autorki wsp. informatora podaje do wiadomości mojej osoby Zygmunt Domała (ps. Europa) sprawa A. p. Wasniewy i jej wyjazd „obserwacji stoczni, w celu mojej opinii prasa”. Muszę sprostować ujęcia dyktanda jako portrety Franciszka Jonecubowicza (ps. Dariusz) dotychczasowa Tausuśis i wywiadu inspektora „Krocher” - organizowania centrum inspektora punktu kontaktowego wywiadowego Pracowni pod pseudonimem Wacław. Wprawdzie w mieście moim tamtejsi kury i Leon Czajkowski zorganizowany był punkt odbioru i wyprawy różnych parów i między innymi informacje dostarczone przez Kurianta. Adresy wyprawy w polsce ps. K.O. Inspektora mgr. Cudziński (Wacław) Jwałta Inspektora regularnie dostarczona do obywatelskiej wyprawy (zanim dojechała wyprawa) z ukrytymi w niej listami roztasoceni - maldaczkami. Partii informację przygotowaniem zajmowały się Helena Dubicka - Motka Czajkowska i Helena Domała. Odbiorcami byli jejiny - wstępnie obojętne i inne. Niedobrze od tego wyprawy zajmowały się siostry Jankowa w majątku klasztorny Lubawa pow. Nowomiejska podaje przez Lukowicza (zginął w okresie Łotwa) i przez zebrane które dostarczały w tym ok. Ten kontakt był nawiązany i tytułu pt. „Księżycowa w taci drzewy” („Landwirtschaftliche Dienststelle”) - księżycowa rolnicza obejmująca powiaty nowomiejskie, rypiński i brzeski. Także dyktanda była księżycowa - radu Kowci

Wszystkie polskie majątki powyżej 100 ha. Majątkami tymi
administrowało mierny (Arbeitsämter?) do ich obowiązków
miałoby sporządzać raporty - sporządzać ^{protocole} księgowości
rolniczej (Baustelle) tutaj większość zatrudnionych była
polacy zorganizowani w ruchu oporu - Wanda Bybelska
Klara Konarska - Janina Smolnicka Franciszek
Janekubowicz S. Kowalski, D. Czajkowski Kwestionary
muszą podpisywać - wiele kobiet i mężczyzn zlatkow
których nie widać już na miernym. Przewodzący ten
sabotaż gospodarczy w 1945 egzekucji nie odliczono francuzi
gospodarczym, manipulacja księgową była możliwa w
olnym majątku gdyż był zatrudniony polski
akowier - mógł być ułamał trzeci ułamał (Kilka
mężczyźni stracił) owca - mierny - drob. 2 woy domykowski
polacy zatrudnieni na majątku i leżący podległości
pisy straszą. Ten rodzaj sabotażu prowadzony był przez
Kobiet - Polki niezaprzysiężone, Kowalski, Kowalski
i t.p. bezczynnie na obywateli - matki i taty i t.d.
Strona 45. Ławiczkis - Kurwits były kobiety niektóre
pracowały młodzi w towarzystwie młodych dziewcz. Bardzo
późnym role spóźniły dziewczęta wózek, zlatkow
na krajach mierny - Kowal Bronowicz - Sieniec Ławiczkis
was jowa - Stefan Kowalski pracownik rolny - wózek
informacje o ruchu woy i transportu

Strona 30. Kwatery Kowalska dla odpraw finansowe przez
K.O. - Zorganizat przerwano było mierny
Ej Kowalski przy ul. Szwarcenbergo 11. Centrum mierny
wójscy i ulicy Szwarcenbergo, jakuba

Przechowywać te uwagi - wiele nie widać parst
w wojnie mierny ale odważu - bezinteresowny - ofiarne
było mierny Kowal w/organizacji akowickiej

Łyguant Domba

87-300 Artykuł

dotyczy str. 38

W/g autorki wzgl. informatora podaje odnośnie mojej osoby Zygmunt Domke (ps. Szczapa) sprawa .. czarnego rynku cytuję "Obarczony słońcą, że nie mógł dopiąć płaszcza". Muszę sprostować moją działalność jako zastępcy Franciszka Jarzembowskiego (ps. Bluszcz) dotyczyła łączności i wywiadu inspektoratu "Browar", organizowania na terenie inspektoratu punktów kontaktowych, wywiadowczych. Pracowałem pod pseudonimem "Wacław". Wprawdzie w mieszkaniu moich teściów Marty i Leona Czajkowskiego zorganizowany był punkt odbioru i wysyłki różnych paczek i między innymi żywnościowe dostarczane przez kurierki(ę). Adresy wysyłkowe podawane przez KO Inspektoratu mjr. Chylińskiego (Wicher). Kwatera Inspektoratu regularnie dostarczała chleb domowego wypieku (Janina Dulaska wypiekała) z ukrytymi w chlebie rozkazami-meldunkami. Paczki żywnościowe przygotowaniem zajmowały się Hanna Dulaska, Marta Czajkowska i Helena Domke. Odbiorcami byli jeńcy - więźniowie obozów i inni. Niezależnie od tego wysyłką zajmowały się siostry zakonne w majątku klasztornym Lubawa, pow. nowomiejskim, podane adresy przez Sukowskiego (zginął w obozie Stutthof) i przeze mnie, które dostarczał nam Insp. Okr. Ten kontakt był nawiązany z tytułu pełnienia funkcji księgowego w tzw. "Landwirtschaftliche Buchstelle" - księgowość rolnicza obejmujące powiaty nowomiejski, rypiński i brodnicki. Zakresem działalności była księgowość-rachunkowość wszystkich polskich majątków powyżej 100 ha. Majątkami tymi administrowali Niemcy ("Arenhänder"). Do ich obowiązków należało sporządzanie raportów - sprawozdań, przesłanie do księgowości rolniczej (Buchstelle). Tutaj większość zatrudnionych byli Polacy zorganizowanych w ruchu oporu - Wanda Cybulska, Klara Konarzewska, Janina Smolińska, Franciszek Jarzembowski, Sukowski, Długolecki Konstanty, niżej podpisany - wiele kobiet i mężczyzn Polaków których nazwisk już nie pamiętam. Prowadzony tu sabotaż gospodarczy w szczególności na odcinku zwierząt (?) gospodarczych, manipulacja księgowa była możliwa w danym majątku, gdzie był zatrudniony Polak akowiec -

można było usunąć trzode chlewną (kilka najwyżej sztuk), owce, cielęta, drób. Z tego korzystali Polacy zatrudnieni na majątku i ludzie pokrzywdzeni przez okupanta. Inny rodzaj sabotażu prowadzony był przez kobiety - Polki nie zaprzysiężone: kartkami żywnościowymi itp. ...?... na obuwie, materiały tekstylne itd.

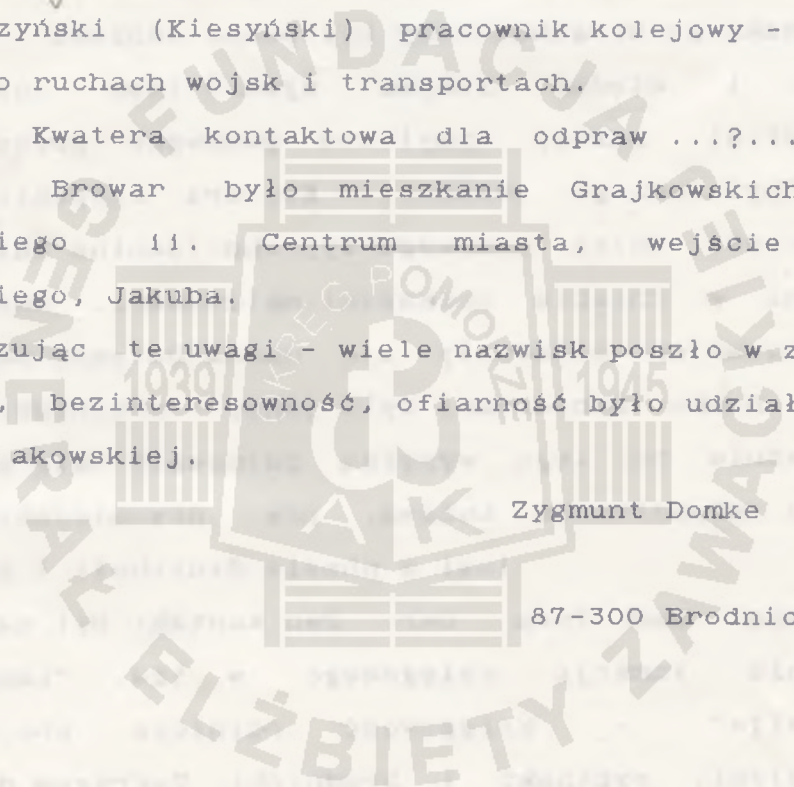
Strona 45. Łączniczki-kurierki były kobiety. Niektóre prznosiły meldunki w towarzystwie małych dzieci. Bardzo pożyteczną rolę spełniały rzemieślnicze warsztaty zlokalizowane na krańcach miasta - Kowal Brzozowski(?), ślusarz(?) Sadowski ...?..., Stefan Kiczyński (Kiesyński) pracownik kolejowy - wartościowe informacje o ruchach wojsk i transportach.

Strona 30 Kwatera kontaktowa dla odpraw ...?... przez KO - Inspektorat Browar było mieszkanie Grajkowskich przy ul. Swierczewskiego 11. Centrum miasta, wejście z ulicy Swierczewskiego, Jakuba.

Przekazując te uwagi - wiele nazwisk poszło w zapomnienie, ale odwaga, bezinteresowność, ofiarność było udziałem kobiet w organizacji akowskiej.

Zygmunt Domke

87-300 Brodnica

Brodnica, 28. 08. 2000. 5

KTC
Wpłynęło dnia 30. 08.
Ldz. 2430 POM 2000

Fundacja Archiwum
Pomorskiego AK

w Toruniu

W załączeniu przesyłam zdjęcie legitymacyjnego mego Ojca pp. Zygmunta Douke z okrem 1940-1946. r.

Przy okazji chciałabym podać wzmiankę dotyczącą działalności wojennej mego Ojca. Funkcyj w ZWZ - AK rozpoczął w latach 1940-1945 pełnić funkcję jako zastępcy, a później jako kierownik (domówey łączności Inspektorat Browar obwód Brodnica Okręg Pomorne.

Praca konspiracyjna w czasie okupacji odbywała się w różnych sytuacjach. Np. Ojciec mój Zygmunt dostarczał żywnośći produkującą w domu aresztowanych, a także w rodzinie ziemny podziemi. Pod ps. "Szczapa" - "Wacław" i pełniący funkcję 2-eg szefa łączności Inspektoratu Browar pod pseudonimem przenosił potrzebującym żywność. Moja matka pp. Helena Douke i siostra pp. Marta Czajkowska na prośbę mego Ojca w konspiracji wysyłały paczki żywnościowe do obozów i rodzin potrzebujących, a także roznosili potajemnie ulotki 8

chroniące je w drucianym wózku mojej starszej
siosty. Ulotki i paczki wysyłane były w terenie pod
odpowiednie adresy.

Ojciec mój Zygmunt przewoził również
ulotki w samochodzie, którym jeździł z
zynościami do Łódzka (pod umówiony adres)

Wspólnie z zaufanym kierowcą, ulotki
były umieszczane w oponach samochodu.

Moje wdowa np. - ulotek nie zgłosiła
nimo kontroli. Była to akcja z narazaniem
życia. W swej działalności wywiadowczej
i kontrolno-wywiadowczej ojciec mój z całym
pospiechem oddany był sprawie, która
miała powagę.

Łączę podziękowanie,
dziękuję za pamięć
o moim Ojcu -
Sp. Zygmuncie Donbce

córka

Małgorzata Donbce
Brodnice

Zygmunt Domke - zyciorys.

7

Zygmunt DOMKE urodzony 14. lutego 1908 r. w Bydgoszczy, (zmarł 11.10.1999 r. w Brodnicy.) z ojca Franciszka i matki Józefy z domu Przybysz.

Szkołę podstawową skończył Tatus w Bydgoszczy. Potem maturę w roku 1927 również w Bydgoszczy. Następnie 2-letnie zaoczne studium w zakresie ekonomiki spółdzielczości, zorganizowane przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

Ojciec jego był kolejjarzem, matka zajmowała się domem. Posiadał jednego młodszego brata Edmunda, w który pracował w zakładach poligraficznych w Bydgoszczy. Brat Edmund nie brał udziału w działalności konspiracyjnej. W okresie międzywojennym Tatus pracował w spółdzielni rolniczo-handlowej w Bydgoszczy. Po wyzwoleniu w r. 1945 zaczął organizować spółdzielczość wiejską na terenie powiatu brodnickiego. Pracował na stanowisku prezesa zarządu PZGS i GS w Brodnicy (30 lat). Przez ten cały okres oprócz kierowania PZGS-em bardzo dużo czasu poświęcał pracy społecznej. W 1947 r. jako radny Powiatowej Rady Narodowej, członek nieetatowy Prez. P.R.N. w Brodnicy. Pełnił tę funkcję aż do 1975 r.. Na emeryturze również był aktywny społecznie. Między innymi był przewodniczącym Samorządu Miejskiego w Brodnicy, członkiem Rady Narzecznej G.S. w Brodnicy. Jako kombatant członek ZBOWID-u również działał społecznie. Był też przewodniczącym oddziału miejskiego Polskiego Związku Emerytów i Rencistów. W 1991 r., wspólnie z Panem Antoszewskim Tatus przystąpił do organizowania koła AK w Brodnicy.

Uwaga : Działalność w okresie wojennym i po wojennym Taty ujęłam na str. 1 - arkusz I zał. nr 1.

Bogusława Furkiewicz ~
z d. Domke
Marian Domke

zwr. do listu Główny Nowickiej z d. Dulskie
z 25.08.2006; zob. T: D. 167/167 Pom.
- insp. Brodnica

1 8

Działalność wojenna. - załącznik nr 1

Działalność w ZWZ - AK Ojciec mój rozpoczął w latach 1940-1945, pełniąc funkcję jako zastępca, a później jako kierownik (dowódca) Łączności - Inspektorat "Browar", Obwód Brodnica. Praca konspiracyjna w latach okupacji odbywała się w różnych sytuacjach. Dostarczano żywność rodzinom żołnierzy podziemia oraz rodzinom aresztowanych. Ojciec mój pod pseudonimem "Szczapa", "Wacław" kilkakrotnie pod własnym płaszczem chował i dostarczał żywność aresztowanym. Również potajemnie przewoził ulotki konspiracyjne samochodem. Ulotki te umieszczano w oponach samochodu, który jechał z żywnością do Górzna koło Brodnicy. Oczywiście robił to z zaufanym i oddanym tej sprawie kierowcą. Akcja udała się - ulotek mimo kontroli samochodu nie znaleziono.

Ojciec mój w swej pracy wywiadowczo konspiracyjnej był bardzo oddany, starał się jak najlepiej wypełniać powierzone mu zadania. W konspiracyjnej działalności Tatusiowi pomagała też zona Helena Domke i teściowa Marta Czajkowska. Ich praca to wysyłanie paczek żywnościowych do obozów i rodzin potrzebujących wsparcia. Paczki te wysyłane były pod odpowiednią adresami. Roznosiły też tajne ulotki chowając je w dziecięcym wózku. W domu rodziców żyły Taty przy ul. Hallera 11-1, mieszkanie Czajkowskich Marty i Leona, odbywały się w czasie okupacji odprawy przyjmowania paczek do wysyłki potrzebującym. Był to dogodny punkt do konspiracji, gdyż wchodziło się od ul. Hallera, a poprzez podwórko wychodziło na ul. Jakuba. W paczkach z żywnością niekiedy umieszczano ulotki z rozkazami. Poza tym w mieszkaniu Czajkowskich przygotowywano także paczki do oflagów, obozów koncentracyjnych pracy. I tu między innymi wysyłką zajmowała się Helena Domke, jak i dostarczaniem poczty- rozkazów (często odbywało się to w towarzystwie 3-letniej wówczas córeczki. Sprawami konspiracyjnego wysyłania pomocy żywnościowej zajmowały się także p. Dulskie z Kruszyn, zakonnice z majątku klasztorne w Lubawie.

Motywy wstąpienia Tatusia do ZWZ-AK (1940-1945)

Po wkroczeniu Niemców do Brodnicy nastąpiły liczne aresztowania Polaków. W tej sytuacji Tatus wyjechał czasowo do matki do Bydgoszczy. Tam zapoznał się z Wiesławem Szymańskim - członkiem organizacji ZWZ na terenie Bydgoszczy. Od niego otrzymał propozycję wstąpienia do ZWZ -AK. Tata wyraził zgodę i jesienią 1940 r. został zaprzysiężony.

W Brodnicy Tata zapoznał Franciszka Jarzembowskiego, byłego dyrektora Urzędu Pocztowego w Chojnicach ps. "Bluszczy", który pełnił funkcję kierownika Wydziału Łączności Inspektoratu Brodnica.. Dzięki niemu Tatus otrzymał propozycję zatrudnienia w t.zw. "Buchstelle" w Gdańsku oddział Brodnica.

II⁹

c.d. -

(działalność wojenna ~~AK~~.)

Tatusz został zastępcą komendanta Łączności w Brodnicy - Franciszka Jarzembowskiego. Przyjął ps. "Wacław", "Szczapa".

Przebieg działalności w AK

- Wyjazdy służbowe w teren. Organizowanie punktów łączności i wywiady w różnych środowiskach (stacje kolejowe, urzędy)
- Organizowanie i zabezpieczanie punktów odpraw dla mjr Józefa Chylińskiego ps. "Wicher"
- organizowanie punktów odbioru i nadawania poczty, wysyłki paczek. na tym odcinku współpraca z rodziną Dulskich z Kruszyn i siostrami zakonnymi z Lubawy.
- Ponadto mieszkanie Taty przy ul. Nad Drwęcą było jakimś czasem kwaterą dla mjr Chylińskiego i nielicznych i bardzo zaufanych osób przez niego kierowanych.

Po wyzwoleniu Tatusz został aresztowany przez NKWD (rewizja w mieszkaniu, przesłuchania i t.d.). Po zwolnieniu dzięki ówczesnemu burmistrzowi, znów został zatrzymany i po trzech dniach zwolniony, nie podając zupełnie powodów aresztowania. Były to momenty wielkiej niepewności i ryzykowania życiem.

Odznaczenia

- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski
- Srebrny Krzyż Zasługi
- Krzyż Armii Krajowej
- Pismo Urzędu Miejskiego w Brodnicy, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej w Brodnicy - koło w Brodnicy, dotyczyło awansu na wyższy stopień wojskowy (pismo dot. 50. rocznicy zwycięstwa nad faszyzmem) r. 1995.
- Medal 40-lecia Polski Ludowej

Inne dyplomy dotyczyły pracy zawodowej Ojca, oraz szerokiej działalności społecznej w organach samorządu Spółdzielni WZGS i "S.Ch."

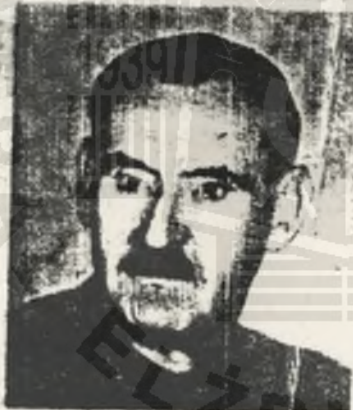
- Podziękowanie pana burmistrza Brodnicy mgr. Wacława Derlickiego za zaangażowanie w działalność na rzecz emerytów, rencistów i inwalidów. "Praca dla innych, troska o ludzi potrzebujących pomocy jest godna najwyższego szacunku". Tak określił pracę mego Ojca burmistrz p. Derlicki (1995 r.)
- Dyplom przodującego działacza ruchu społecznego nadany przez Zarząd Główny Związku Spółdzielczości Rolniczej.
- Odznaka "Zasłużony dla WZGS"
- Odznaka "Weteran Walk o Niepodległość"
- Odznaka pamiątkowa Okręgu Pomorskiego AK.

1/3. Inne materiały dokumentacyjne:
Domke Zygmunt:

1. Kserokop leg. z B o W i D z 15.03.1984r. k. 1 s. 1
2. Deklaracja uczestnictwa w Stowarzyszeniu
Sot. AX z 21.02.1990r., kserokop. oryg. k. 1 s. 2-3

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
O WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ
ZARZĄD WOJEWÓDZKI
w **Toruniu**

LEGITYMACJA NR skierowana do
posiadaczy
dok. 1 1975
wsk. 04/1
1981
0264676

[Handwritten signature]
podpis posiadacza legitymacji

Domke
Nazwisko
Zygmunt
Imiona
Franciszek - Józef
Imiona rodziców
14.02.1908
Data i miejsce urodzenia

jest
KOMBATANTEM
uprawnionym do świadczeń
określonych ustawą z 26 maja 1945
o szczególnych uprawnieniach
kombatantów
(Dz. Ust. Nr 16, poz. 122)

m. p.
13.03.1984
data wystawienia
[Handwritten signature]
podpis

rodzica
271-
Za zgodność odpisu z oryginałem
Kom. Bitewny...
i

D-6

okręg Teofilowski 2
miasto, Grodzisko . . . . .
P

Z A K

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia .

data 13 XI 1989 . . . . . Zygmunt Domke . . . . . [Signature]
/imię i nazwisko / . . . . . /podpis/

adres 87-300 Grodzisko . . . . .

telefon 2057 . . . . .
498 20-57

czł. założyciel

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię Domke Zygmunt . . . . .
/literami drukowanymi/

2. Dla żonatek nazwisko panięskie . . . . .

3. Data i miejsce urodzenia 14 lutego 1908 - Bydgoszcz . . . . .

4. Imiona rodziców Frociński Józef 1945 . . . . .

5. Pseudonimy Wacław Barapa . . . . .

6. Data wstąpienia do:
a. SZP . . . . .
b. Zaż-enie 1940 - 1945 r. . . . . .
c. Organizacje scalone, podporządkowane, współdziałające . . . . .

7. Praydział organizacyjny Legja nr 2 - Inspektorat Wzrostu - Grodzisko . . . . .
Obwód - 4
/np. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja lub inny rodzaj działalności/

8. Odznaczenia uzyskane w AK nie ma . . . . .
Legjoniści nie posiadają z A.K.
jestem i posiadaczem Legjoniści z L. P.O.W. da Grodzisko
/nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane/ patent 18.03.1989

9. Inne odznaczenia *Kryś. Odrodzenia Polski*

/nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane/

10. Przebieg służby/ czasokres, nazwa, funkcja /:

a. do 1939 r.

b. SZP, ZWZ-AK *1940-1945*

c. P.3.Z. na Zachodzie

11. Karta Lombardzka / nr, data wystawienia, przez kogo wydana /
P.26.46.76. 13.03.1984. Kancelaria Województwa i Województwa, Poznań

12. Represjonowany / rodzaj/:

a. 1.IX.1939r. - 15.I.1945r.

b. Po 15.I.1945r. *ok. N.K.W.D. - N.P. zmierzony byciec*
użytkowca pagnalnicie do S.K. okresl onowce i t. Of.

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam podpisem

[Signature]

KOMISJA WERYFIKACYJNA

Kato Produca

/Kola, Srodowiska/

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyskania
uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

Produca, dn 1 lutego 1990 r.

/miejsowość, data

Nazwisko i imię

1.

pseudonim

2.

3.

[Signature]

Cowanka

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy

Armii Krajowej

Ton 21.02.90

/nr ewidencyjny, miejscowość, data /

ZARZĄD CARSON

Nazwisko i imię

1.

pseudonim

2.

3.

J. Cyr

L. Mucha

F. Koszycki

[Signature]

II. Materiały uzupełniające relacje:
/ Domke Zygmunt:

1. Nota biograficzna - bez autora - mpis
oryg + kserokop.

k. 2 s. 1-2

2. Nota biograficzna, "Biuletyn FZPQK"
nr 2/37/1999, kserokop s. 19

k. 1 s. 3

3. Hanna Kocich, biogram Zygmunta
Domke (projekt do rz. F. Stou. biograficz-
nego konspiracyjnego pomorskiej 1939-
1945) kserokop. oryg. mpis'u

k. 2 s. 4-5

1

R e l a c j a ,

dot. D o m k e Zygmunta, ps. "Wacław", "Szczapa"
/ 1908 - 1999 /

Zastępca kierownika łączności i wywiadu inspektoratu i obwodu AK Brodnica w latach 1940 - 1945. Urodził się 14 lutego 1908r. w Bydgoszczy, rodzice Franciszek i Józefa z d *Przybyśz*
Brak danych o zawodzie rodziców, wykształceniu i stosunku do służby wojskowej w 1939 r.

MGr
HG
W czasie okupacji był księgowym w Landwirtschaftliche Buchstelle. Placówka prowadziła zbiorczą księgowość rolniczą Treuhänderów, gdzie pracowali głównie Polacy. Mieszkał w Brodnicy ul. Hallera. Zaprzysiężony w ZWZ w 1940 przez Kpt/mjr Józefa Chylińskiego Szefa Sztabu Komendy Okręgu, z którym skontaktował Go jego teść- Leon Czajkowski. Był zastępcą Franciszka Jarzembowskiego, kierownika łączności i wywiadu inspektoratu i obwodu Brodnica.

MGr
Jako księgowy Buchstelle AK był wraz z żoną Heleną czynny w samopomocy żywnościowej i w sabotażu gospodarczym, który współorganizował. Brak danych o pracy zawodowej powojennej. Nie otrzymał odznaczenia wojennego ani nie został awansowany.

źródło : Arch. Pom. AK TM 103,
oraz wzmianki w kilkunastu
teczkach żołnierzy AK insp. Brodnica
brak zdjęć

Relacja

dot. D o m k o Zygmunta, ps. "Wacław", "Szczapa"
/ 1908 -

Zastępca kierownika łączności i wywiadu inspektoratu i obwodu
AK Brodnica w latach 1940 - 1945. Urodził się 14 lutego 1908r.
w Bydgoszczy, rodzice Franciszek i Józefa s d

Brak danych o zawodzie rodziców, wykształceniu i stosunku do
służby wojskowej w 1939 r.

W czasie okupacji był księgowym w Landwirtschaftliche Buchstelle.
Placówka prowadziła zbiorczą księgowość rolniczą Treuhänderów,
gdzie pracowali głównie Polacy. Mieszkał w Brodnicy ul. Hallera.
Zaprzyśnięty w ZWZ w 1940 przez Kpt/mjr Józefa Chylińskiego
Szefa Sztabu Komendy Okręgu, z którym skontaktował Go jego teść-
Leon Czajkowski. Był zastępcą Franciszka Jarzembowskiego, kierow-
nika łączności i wywiadu inspektoratu i obwodu Brodnica.

Jako księgowy Buchstelle AK był wraz z żoną Heleną czynny w samo-
pomocy żywnościowej i w sabotażu gospodarczym, który współorgani-
zował. Brak danych o pracy zawodowej powojennej. Nie otrzymał
odznaczenia wojennego ani nie został awansowany.

źródło : Arch. Pom. AK TM 103,
oraz wzmianki w kilkunastu
teczkach żołniersy AK insp. Brodnica
brak zdjęć

M-103/712

W dniu 14 X 1944 r. Janina z siostrą Marią uzyskały ułaskawienie z zamiar-
ną na osiem lat zastrzonego obozu karnego (duże starania o zmianę wyroku
czynił ich ojciec). W listopadzie 1944 r. zostały przewiezione do Fordonu. Pod-
czas ewakuacji przed zbliżającym się frontem udało im się uciec z transportu.
Powróciła do Gdańska z siostrami 8 IV 1945 r., ale niestety bez matki.

Od jesieni 1945 r. do 1947 r. była członkiem Zarządu Związku Byłych
Więźniów Politycznych w Gdańsku, zajmując się udzielaniem pomocy po-
wracającym z obozów i osieroconym po tych, którzy nie wrócili. W 1947 r.
wyszła za mąż za Antoniego Walentynowicza, któremu udało się zbiec z ła-
gru (z ZSRR). Wychowała córkę i dwóch synów.

Janina Walentynowicz — „Pani Janka” — jak mówiliśmy o niej — od
wielu lat współpracowała z Fundacją „Archiwum Pomorskie AK” w Toruniu.
Prowadziła w Gdańsku Filię toruńskiego Archiwum. Nie szczędziła swego
czasu i sił by upamiętnić dzieje pomorskiej konspiracji. Dzięki jej ofiarnej pra-
cy nasze Archiwum wzbogaciło swe zbiory o wiele cennych materiałów,
a także poszerzyło grono swych współpracowników. Sama pozostawała w cie-
niu. Była człowiekiem dobrego serca, prawego serca. Była dla nas oparciem.

Pragniemy dziś Tobie Janko wypowiedzieć za to słowa ogromnego po-
dziękowania i zaświadczyć o tym wobec wszystkich.

Anna Rojewska

Dnia 21 sierpnia br. zmarła w Toruniu **Halina Butkiewicz**. Urodzona
4 marca 1923 r. w Inowrocławiu. W 1942 r. zaprzysiężona do AK, od 1943 r.
działała w ramach WSK. Zajmowała się legalizacją i kolportażem prasy kon-
spiracyjnej. Pochowana w Toruniu na cmentarzu parafialnym św. Józefa.

W dniu 14 września zmarł w Zasadach pow. Rypin **Władysław Prelewski**.
Urodzony 26. lutego 1917 r. w m. Zasady Nowe pow. Rypin; do służby w AK
został zaprzysiężony pod ps. „Wicher” w styczniu 1944 r. Aresztowany przez
UB w marcu 1948 r. więziony był do marca 1953 r.

Dnia 11 listopada zmarł w Brodnicy **Zygmunt Domke**. Urodzony 14 lu-
tego 1908 r. w Bydgoszczy, od 1940 r. pod ps. „Szczapa” pełnił służbę kon-
spiracyjną w ZWZ-AK Obwód Brodnica. Pełnił funkcję zcy szefa łączności
i wywiadu Insp. i Obw. Brodnica Franciszka Jarzembowskiego ps. „Bluszcz”.
Zajmował się również samopomocą, sabotażem gospodarczym i nastuchem
radiowym.

Hanna Maciejewska-Marcinkowska

*Buletyn Fundacji Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
Toruń, 2/37/99.*

BIOGRAM s.p. Zygmunta Domke do słownika biograficznego
konspiracji pomorskiej- część 7

DOMKE ZYGMUNT ps. "Wacław", "Szczapa" (1908 -1999) zastępca szefa łączności i wywiadu ZWZ -AK, Inspektorat Brodnica, Okręg Pomorze.

Urodzony 14 .lutego 1908 r. w Bydgoszczy, syn Franciszka i Józefy z domu Przybysz. Ojciec był kolejarzem, matka zajmowała się domem. Miał młodszego brata Edmunda,

W 1927 r. zdał egzamin dojrzałości w gimnazjum w Bydgoszczy, następnie ukończył dwuletnie studium zaoczne w zakresie ekonomiki spółdzielczości, zorganizowane przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. W okresie międzywojennym pracował w spółdzielni rolniczo-handlowej w Bydgoszczy. Po zawarciu w 1935 r. związku małżeńskiego z Heleną Czajkowską z Brodnicy, przeniósł się do Brodnicy i współpracował z teściem w jego przedsiębiorstwie rolniczo - handlowym w Brodnicy.

Po wkroczeniu Niemców do Brodnicy, nastąpiły liczne aresztowania Polaków. W tej sytuacji Zygmunt Domke wyjechał czasowo do matki do Bydgoszczy. Tam poznał Wiesława Szymańskiego, członka organizacji ZWZ na terenie Bydgoszczy. Od niego otrzymał propozycję wstąpienia do ZWZ. Jesienią 1940 r. został zaprzysiężony przez kpt./mjr Józefa Chylińskiego, szefa sztabu Komendy Okręgu Pomorze i przyjął pseudonim "Wiesław", "Szczapa". Po powrocie do Brodnicy poznał Franciszka Jarzębowskiego ps. "Bluszcz", szefa Wydziału Łączności i Wywiadu ZWZ Inspektoratu Brodnica, F. Jarzębowski ^{cm} pracował w zarządzie nieruchomości rolniczych przejętych przez Niemców "Landwirtschaftliche Buchstelle". Za jego staraniem Zygmunt Domke został zatrudniony w "Landwirtschaftliche Buchstelle" i rozpoczęli ^{le} wspólnie pracę konspiracyjną. Został mianowany zastępcą ^{Jarzębowskiego} Jarzębowskiego. W czasie wyjazdów ~~walczym~~ służbowych w teren Zygmunt Domke organizował punkty łączności i wywiadu w różnych ~~w różnych~~ środowiskach(stacje kolejowe, urzędy i tp.), punkty odpraw dla mjr. Józefa Chylińskiego ps. "Wicher", oraz punkty odbioru i nadawania poczty, ~~skrzypaczek~~ skrzypaczek żywnościowych kierowanych na adresy podane z Komendy Okręgu Pomorze.. W tym zakresie współpracował z rodziną Dulskich, zamieszkałą w Kruszynach Szlacheckich- 5 km. od Brodnicy oraz z siostrami zakonnymi z majątku klasztornego w Lubawie. W tej pracy pomagała mu zona Helena i tesciowa Marta Czajkowska. Jego mieszkanie przy ul. Nad Drwęcą 1 było jakimś ^{le} czas kwaterą dla mjr. Józefa Chylińskiego i nielicznych, a bardzo zaufanych osób przez niego skierowanych,

*dot. do listu Hanny Nowickiej z d. Dulskie
T: 2167/167 Pom. (imp. Brodnica) list 4 25.08.2006*

Dzięki dużej ilości Polaków zatrudnionych w "Landwirtschaftliche Buchstelle" (Wanda Cybulska, Klara Konarzewska, Janina Smolińska, Franciszek Jarzębowski i inni) istniała możliwość sabotażu polegającego na manipulacji w księgowości w zakresie stanu zwierząt gospodarskich w tych majątkach gdzie byli zatrudnieni Polacy należący do AK. Z potajemnych ubojów świń, owiec, cieląt czy drobiu korzystali Polacy zatrudnieni w danym majątku oraz rodziny tych, których adresy podawała komenda Okręgu.

W styczniu 1945 r., po wkroczeniu do Brodnicy wojsk sowieckich, Domke został aresztowany przez NKWD i poddany przesłuchaniom. W domu przeprowadzono rewizję. Po zwolnieniu, dzięki ówczesnemu burmistrzowi, znów został aresztowany, lecz po trzech dniach zwolniony, nie podając powodów aresztowania.

Już w 1945 r. zaczął organizować spółdzielczość wiejską na terenie powiatu Brodnickiego. Został prezesem Powiatowego Związku Gminnych Spółdzielni w Brodnicy. Funkcję tę pełnił przez 30 lat, do emerytury. Oprócz pracy zawodowej udzielał się społecznie jako radny Powiatowej Rady Narodowej w Brodnicy, pełniąc funkcję nieetatowego członka Prezydium do roku 1975 t.j. do przejścia na emeryturę.

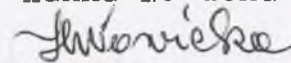
Na emeryturze nadal pracował społecznie jako przewodniczący Komitetu Obwodowego Samorządu Miejskiego w Brodnicy. Był członkiem Rady Nadzorczej Gminnych Spółdzielni w ZBOWiD prezesem Oddziału Miejskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Brodnicy.

W 1991 roku, wspólnie z Kazimierzem Antoszewskim przystąpił do organizowania koła AKw Brodnicy.

Z żoną Heleną miał 3 córki: Bogusławę, Barbarę i Marię. Zmarł 11.10.1999 r.. Jest pochowany na cmentarzu w Brodnicy. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Srebrny Krzyż Zasługi, Krzyż Armii Krajowej, odznaka "Weteran Walk o Niepodległość", "Dyplom Przewodzącego Działacza Ruchu Spółdzielczego" nadany przez Zarząd Główny Związku Spółdzielni Rolniczych, Pomorska Odznaka AK.

Źródła: APAK-TM 103 oraz wzmianki w kilkunastu teczkach żołnierzy AK Insp. Brodnica. Relacja ~~o~~ córek Bogusławy i Marii.

Hanna Nowicka

IV/1. Korespondencja bieżąca:

1/ Kopia listu E. Kawackiej do Z. Domke z 28.VIII.1984r., k. 1 s. 1

2. Pismo Fundacji do rodziny Z. Domke
- kondolencje, napis kop. k. 1 s. 2

3. Pismo Fundacji z 10.07.2000r. do
Antonięgo Ślomińskiego w sprawie
zdjęcia Z. Domke, napis kop. k. 1 s. 3

4. Pismo Fundacji z 4.09.2000r. do
Marii Domke, napis kop. k. 1 s. 4

5. Pismo Haliny Kowickiej do Fundacji
z 18.03.2005r. w sprawie
materiałów do biografium Z. Domke,
kserokop. oryg. napisu k. 1 s. 5

6. Pismo Fundacji z 14.06.2005 do
Haliny Kowickiej - autorki biografium
Z. D. do "Słowa biograficznego konspiracyjii
pomorskiej 1939-1945", kser. oryg. k. 1 s. 6

Jorn, 28 VIII 1984 1

Szanowny Panu, Drogi Panu, Szerepo, "Wactawie",
Dziękuję za uwagi o opracowaniu nt. Brodniczanek.
Stanowię one dla mnie krótkie, ale bardzo bogate w treści
relacje - o którą Panu tak bardzo proram przed przygo-
towaniem artykułu. Teraz będę próbowała (bardzo zmuszając)
wprowadzić te uwagi jako uzupełnienie.

Proszę więc p. R. Antosiewskiego, którego Pan jak mi Pan
niepisał, dostarczyć relacje dla mnie ale je miśkiety mi o-
trzymać am Panu am p. K Antosiewskiego relacje (poze
ponymy przygotowani informacjami).

Bardzo ważne dla mnie Panu wyjaśnienie roli "Puchstelli"
Bzdru o Panu moze w szeregowych relacjach Dulskich i ja-
gułskij (Ery), które zostały podane w "materiałach" do
"Szkiców Brodniczek". Dobrze było by, gdyby Panu to pro-
czytał przed przekazaniem do druku, czy mi mógł by Pan
do mnie przyjechać w jakiś wtorek w godz. 15-19.?

Mam kilka pytań szeregowych wynikłych z Pana relacji:

- Proszę o ostrożność przez Pana, nie ile to możliwe, ^{składni} ~~ostrożnie~~
ostatni inspektorat Browar, szkodli i placówek - musi at
Pan coś mi coś wiedzieć jako z-ca "Blumose".
- Czy znał Pan F Wróblewskiego? Co Pan wie o jego działalności?
- Wspomnie Pan o kuzynkach dostarczających przemyśle - pro-
my o nazwisku z krótką wzmianką o działalności
- Proszę o relacje dotyczącej Fintarskiego, Leskowskiego, Sukowskiego
Dęgotęckiego, Wętrobinickiego - dlaczego awansował z Benem?
- Mierny telni nazwiska: Kowal Bawrowski? Kusyński? Stefan
- Proszę o Pana zdjęcie. Może Pan mi jakiś inne zdjęcie?
- Proszę o oddzielne relacje o F. Janem barckim.
- Proszę o relacje (dam rob. og. zaleconego schematu) o Helenie
Dankie, Zonie Sadowskiej, Janinie Smolinckij, Czejkow-
kij Marcin, Klare Romanowickij
- Czy nie Panu coś bliższego o zakamnicach lubawskich?
- Proszę o dane nazwiska Kubit Brodniczek inspektoratu
- Kto to jest "Dol" z Bylina?

ponow raz swedcomi drzykny za informacy
i tey swedcomi po zdrowie ma
Słubicka Zawache
Kpt PW. Zo.

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-106
87-100 TORUŃ

L. dz. ....

3301/Pom/99

Do Rodziny

Zygmunta Domke

87-800 Brodnica

Szanowni Państwo

Wyrazy współczucia i żalu po stracie śp. Zygmunta Domke byłego żołnierza AK. Proszę o przysłanie zdjęcia legitymacyjnego/óś nie to możliwe z lat 1939-56/.

W załączeniu przekazuję nasz apel o przekazanie do naszych zbiorów pamiątek po patriotcie śp. Zygmuncie Domke .

W oczekiwaniu na wiadomość od Państwa pozostaję z wyrazami szacunku i poważania.

.....
Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
Jl.W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

Toruń dnia 10 VII 2000r

L. 2412/POM/2000
dz.....

Szanowny Pan
Antoni Kuniński

87 - 300 Brodnica

Szanowny Panie

Proszę uprzejmie o przesłanie zdjęcia legitymacyjnego
śp. Zygmunta Domke z lat 1939 - 1956 lub okresu
lat następnych .

Zdjęcie to jest potrzebne do wydrukowania biogramu
/opisu działalności konspiracyjnej / w Słowniku
Biograficznym Konspiracji Pomorskiej t. V.

Proszę też o podanie nr. tel. do Szanownego Pana
oraz adresu rodziny Z. Domke .

W oczekiwaniu na wiadomość
od Pana pozostaję z wyrazami
szacunku i poważania

.....
[Signature]

Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

Toruń dnia 4 IX 2000r

L. dz. 2746/POM/2000

Szanowna Pani
Maria Domke

87-300 Brodnica

Szanowna Pani

Dziękuję za list z 28 VIII 2000 /nasza ldz.2730/Pom/
oraz przesłane zdjęcie śp. Zygmunta Domke .

Przesyłam też wyrazy współczucia i żalu po stracie Pani
bliskiej i drogiej osoby .

Proszę serdecznie o ile to możliwe o przesłanie pamiątek
i dokumentów po w/w osobie .

Dotyczy to notatek , świadectw i dyplomów dotyczących pracy
i działalności w konspiracji .

W oczekiwaniu na wiadomość od Pani
Pozostaję z wyrazami szacunku i
poważania.

.....

Dokumentalista mgr Michał Ojezyk

Hanna Nowicka

Poznań, dn. 18.03.2005 r.

60-194 Poznań

Droga Pani Elu !

Nie odpisywałam od razu Pani, bo szukałam dróg by się dowiedzieć o miejscu pochowania pana płk. Józefa Chylińskiego. Cieszę się bardzo, że Fundacja wystąpiła z inicjatywą do Gminy Jabłonowo o nazwanie jednej z ulic jego nazwiskiem. Całą wojnę organizował i czuwał nad działalnością ZWZ - Ak na Pomorzu.

Czekałam na ewentualne informacje od Marylki Mańkowskiej z d. Tojza, ale ona nie doszukała się bliższych szczegółów o jego pogrzebie jak tylko to, że spoczął w rodzinnym grobie na cmentarzu w Łodzi. Chyba nie pozostaje nic innego jak napisać do zarządów cmentarzy w Łodzi podając, że złożenie prochów do grobu odbyło się w kwietniu 1987 r.

Mam do Pani prośbę, w VI tomie słownika biograficznego Pomorzan nie znalazłam nazwiska pana Zygmunta Domke z Brodnicy ur. 14.02.1908 r. Znałam go dobrze i chciałabym napisać jego biogram do następnego tomu. Jeśli macie Państwo w Fundacji jego teczkę, proszę o ksero istotnych pism do biogramu. Zmarł chyba 2 lub 3 lata temu. Sądzę, że jego dokumenty są też w Okręgu Toruńskim, gdyż miał uprawnienia kombatanckie i należał do koła w Brodnicy. Nie wiem kto się tym kołem teraz zajmuje po śmierci pana Antoszewskiego.

Sprawy dotyczące listopadowej sesji są w toku załatwiania, dzielnie to prowadzi pani Maria Krzyżńska.

Łączę wyrazy szacunku
i serdeczne pozdrowienia

Hanna Nowicka

FUNDACJA

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL. (0-56) 65-22-186
<http://www.um.torun.pl/AK>, e-mail: AK@um.torun.pl, fapak@wp.pl
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU · NR RACHUNKU 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Toruń 14.06.2005 r.

*odp. z dn. 14.06.2005
z p. 10.06.05
br. 10.06.05
i. L. Domke*

L. dz. 13 93/Pom-410/05

Pani
Hanna Nowicka
60-194 Poznań

Droga Pani Haniu !

Dziękuję za listy i pozdrowienia. W załączeniu przesyłam materiały dotyczące śp. Zygmunta Domke ps. „Szczapa”, „Wacław” oraz relację pani dr Wandy Błęńskiej. W Jej teczce osobowej znajduje się wiele artykułów opublikowanych w różnych czasopismach, jednak ich nie kserowałam, ponieważ sądzę, iż Pani je posiada.

Jestem Pani bardzo zobowiązana za napisanie biogramu śp. Z. Domke, gdyż w 2007 r. planujemy wydać cz.7 „Słownika biograficznego konspiracji pomorskiej 1939-1945” i cieszę się, że jeden biogram będzie już gotowy.

Łączę bardzo serdeczne pozdrowienia od wszystkich pracowników Fundacji.

Przepraszam za zwłokę w odpowiedzi, ale byłam między innymi na urlopie.

Z wyrazami szacunku i poważania

Elżbieta Skerska

Elżbieta Skerska-dokumentalistka

III/5. Materiały (dokumenty) Domka Sigmunda przekazane Fundacji w listopadzie 2012:

1. Życiorys własny, rękopis, oryg. ze stycznia 1993 k. 1 s. 1-2
2. Leg. nr 0264676 z Bożi D. Zak. Woj., kserokop. oryg. puste leg. k. 1 s. 3-4
3. Amkieta osobowa, kserokop. oryg. bez daty k. 1 s. 5-6
4. "Deklaracja" - zgłoszenie uczestnictwa w Stow. Żołnierski Armii Krajowej z 15. 11. 1989, rękopis oryg. k. 1 s. 7-8
5. Strona książki, w której przekazano dokumenty Sigmunda Domka k. 1 s. 9

Życiorys

Zygmunt Dornke ur. 14. 4. 1908 r. w Bydgoszczy
z ówczesnym imieniem Józef. Wykształcenie i redni matura 1928 r.
w okresie międzywojennym pracownikiem Centrali Rolniczej w Bydgoszczy
Odczoł w Bydgoszczy - w roku 1935 zamieszkał w mieście
z Heleną Górajewską i przeniósł się do Brodnic. Dostrawianiu
Nimców do Brodnic - zgodną rozporządzeniem w ostatecznym polskim i
mordy. W tej sytuacji wyjeżdżając do Bydgoszczy do mej matki
aby uniknąć represji. Zgodnie z nią do mego wydanego gimnazjum
który pełnił funkcję komendanta wój. na miasto Bydgoszcz przed
wtrąceniem hitlerowców kpt. rez. Władysław Albert.

Zaprosił mnie i jedyną przemocą 24. 1. 1940 r. w Bydgoszczy
p. s. mi pomógł. W 1940 roku zabłem poruszył się jako
członek z. w. z. Di. Brodnic, wódcem 1941 r. wtedy job mnie
powiadomiono nastąpiło pewne upokorzenie w ostatecznych
Kamień datem kontakt z Transjaskim Jankowskim i tym
organizacji przez Konspiracyjny A. K. na terenie Brodnic -
i kierował sekcją Transjask - proponował zatrudnienie w
"Zawodniczej" (Pracownicy solidarni) zgodziliśmy się
z ostatecznym przyjęty. Wiedząc o pracownikach byli to pracownicy
przywaleni do A. K. Otrzymałem przydział organizacyjny w
Zuspektorat Brodnic (Bydgoszcz) wódcem z powiatu (obwód)
całkowicie powierzone z ostatecznym kier. Transjaski i Jankowski p. s. Blaszka
14. 1. 1940 p. s. Jankowski - Wódcem / Moje wyjazdy s. w. i na terenie
wykorzystaniem pracy Konspiracyjny w terenie Brodnic - Bydgoszcz i Kone-
miasto - organizowanie punktów Transjaski - wywiadownictwo - pomocy
i dostawczym żywności dla uwięzionych państwa do obozów
do firmanta z zagranicą w Krakowie (Bydgoszcz) zorganizowanie i
Kwatera odprawy przy ul. Głęboka (Górajewski mieszkał)
W listopadzie 1945 po wtrąceniu Anni Górajewskiej - A. K. w d. w. d.
przystąpiło do aresztowania A. K. w. d. - podobnie jak w tym
mi. ulicy p. s. A. K. w. d. - po 3 dniach wtrącony - podobny do

spotkali u mnie pojechaj M. P. dokonano rewizji w mieszkaniu
 i przedstawiono obywateli i sąsiadów. Mi podano podług
 powołani tych rzeczy. Jestem wyjątkowo tuż koło
 Atunii Przyony
 Zygmunt Domke
 Rodeniu. styczniu 1993 r

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
O WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ
ZARZĄD WOJEWÓDZKI
w **Teraniu**

LEGITYMACJA NR
0264676

[Signature]
podpis posiadacza legitymacji

Domke
Nazwisko
Lipkowski
Imię
Franciszek - Józef
Imiona
14.02.1908
Data i miejsce urodzenia
Bydgoszcz
Miejscowość

jest
KOMBATANTEM
uprawnionym do świadczeń
określonych ustawą z 26 maja 1982 r.
o szczególnych uprawnieniach
kombatantów
(Dz. Ust. Nr 16, poz. 122)

m. p.
13.03.1984
data wystawienia
[Signature]
podpis

Brodnica
24/II 90
Za zgodności odpisu z oryginałem
Kar. Antoszewski Sobol
przew. Kom. wojew.
[Signature]

^{Список}
Подарков - Омару
Григорьеву Комбатантский.

Омару
от - да
1. 12. - 23. 01 +
1944 - 1945.

высшего звания
Рубль Омару

Тасуце лет 3 миссией 1939 1945

Омару
писушка

Кей выделу
подпис.

Згодени 2015
[Signature]

ANKIETA OSOBOWA

5

1. Nazwisko D o m k e		2. Poprzednie nazwisko (rodowe z poprzedniego małżeństwa, sprzed zmiany w trybie administracyjnym)	
3. Imiona Zygmunt-Maksymian		4. Data urodzenia 14 lutego 1906 r. dzień m-c rok 4.	
		5. Miejsce urodzenia Bydgoszcz	
6. Imię ojca Franciszek		7. Imię i nazwisko matki Józefa z.d. Przybysz	
		8. Obywatelstwo polskie	
9. Miejsce zameldowania na pobyt stały			
a/. województwo toruńskie		b/. miasto/dzielnica Brodnica	
		c/. ulica	
d/. nr domu 30.		e/. nr lokalu jednorodzinny dom	
		f/. kod adresowy 87-300	
		g/. telefon prywatny 8-20-57.	
10. Dowód tożsamości Dowód osobisty		a/. nazwa dowodu Dowód osobisty	
		b/. seria i numer RH 6337202	
c/. data i miejsce wystawienia oraz urząd wystawiający 19/8. K.P. M.O. Brodnica		11. PESEL 0802L400272	
12. Właściwa terytorialnie Wojskowa Komenda upelnien Brodnica		13. Aktualny stopień wojskowy - nr rozkazu data nadania żaden.	
14. Ukończone szkolenie wojskowe: szk. ofic., podchorążówka konspir., KDO, itp. nie dotyczy			
15. Czy był karany sądownie Nie		16. Miejsce pracy, stanowisko, miejscowość emerytura. renta Emeryt. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział Brodnica	
17. Wykształcenie /jakie, data ukończenia/ średnie 1925r. / Matura /		18. Tytuły, stopnie naukowe i zawodowe Nie mam. X	
19. Przynależność do partii polit., org. kombat. i spol. /pełnione funkcje od 1945 r./ Zbawid Brodnia. S.Z. Żołnierzy Armii Krajowej Kolo Brodnia.			
20. Nr uprawnień kombat. - podstawa uprawnień Urząd do Spraw Kombatantów Zaświadczenie nr. 473906.		21. Uprawnienia inwalidzkie: a/. wojenne- kat i nr b/. cywilne - kat i nr nie mam.	
22. Posiadane ordery i odznaczenia			
Nazwa: Srebrny Krzyż Zasługi		Nr legitymacji C-19516	
		Data nadania 1. stycznia 1958r.	
Krzyż Kawalerski Orderu Polski		NR. legitymacja 2379-9 17.I.1979r.	
23. Posiadane wyróżnienia i odznaki: Nie mam			
24. Środowisko kombatanckie - Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Kolo Brodnia			
25. Krótki opis działalności wojennej i powojennej; np. praca zawodowa i społeczna (na odwrocie ankiety)			

6

Działalność wojenna.- Działalność Konspiracyjna od 1940r.Z.W.Z.-AK.

Przydział Organizacyjny Łączność Inspektorat "Browar" Obwód
Brodnica Okręg Pomorze . Członek od 1942r. z-ca Kierownika Obwodu
Łączności następnie kierownik /dowódca/ Obwodu Brodnia.
Praca zawodowa przymusowa -robotnik rolny później skierowany przez
Arbeitsamt w Brodnicy do księgowości w Landwirtschaftliche Buchstelle
jako księgowy gdzie pracowałem aż do wyzwolenia tych terenów od
Niemców. Wo okresie powojennym do działalności społeczno -zawodowej
przystąpiłem samorzutnie mając zgodę tut. Starosty na organizowanie
Spółdzielni Rolniczo -Handlowej oparta na statucie przedwojennych
Spółdzielni "R o l n i k". Już 30 marca 1945r.rozпочząłem działal-
-ność handlową /okres/siewów wiosennych/ ogrom potrzeb materiału
do produkcji rolnej. W roku 1945 wydano zarządzenie, że obowiązują
statut Samopomocy Rolniczej i kierowniczy roli partii na nasza Rada
Nadzorcza i członkowie nie wyrazili zgodę. Nastąpiły szykany
różne doprowadzenia przesłuchanie nocne trzymanie godzinami w
wilgotnych piwnicach spowody były błache nie istotne ale uważano
że jestem powodem tego oportunizmu Rady Nadzorczej .Wzwiązku, z tym
prosiłem o zwolnienie z tego stanowiska i podjąłem prace w Swieciu
n/Wisła.W związku wakatem na stanowisku Prezesa Zarządu ówczesna
Rada Nadzorcza P.Z.G.S. w Brodnicy w 1956r wystąpiła domnie
z propozycją ponowne objęcie stanowiska, że uzgodnili to z kiero-
wnictwem partii i aktywem społecznym. Poprzednie Kierownictwo
partii P.-U.B. i M.O.zostało zmienione. Wróciłem bo w Brodnicy
miałem rodzinę i najbliższych ale szykany od czasu do czasu
nie tak brutalne miały miejsce. Doczekałem się okresu emerytalnego
Jestem współzałożycielem Koła A.K.w Brodnicy pracowałem jako prze-
wodniczący Komisji d/s. Odznaczeń -obecnie choroba zmusiła mnie
do wycofania się. Pozatem należę do Związku Emerytów w Brodnicy.

ELŻBIETY

Elżbieta Tomasz

D-6

Okręg Toruński . . . . . Koło, Srodowisko . . . . .
P

7

DECLARACJA

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołniersy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia . . . . .

data 13 XI 1989 Zygmunt Domke . . . . .
/imię i nazwisko / /podpis/

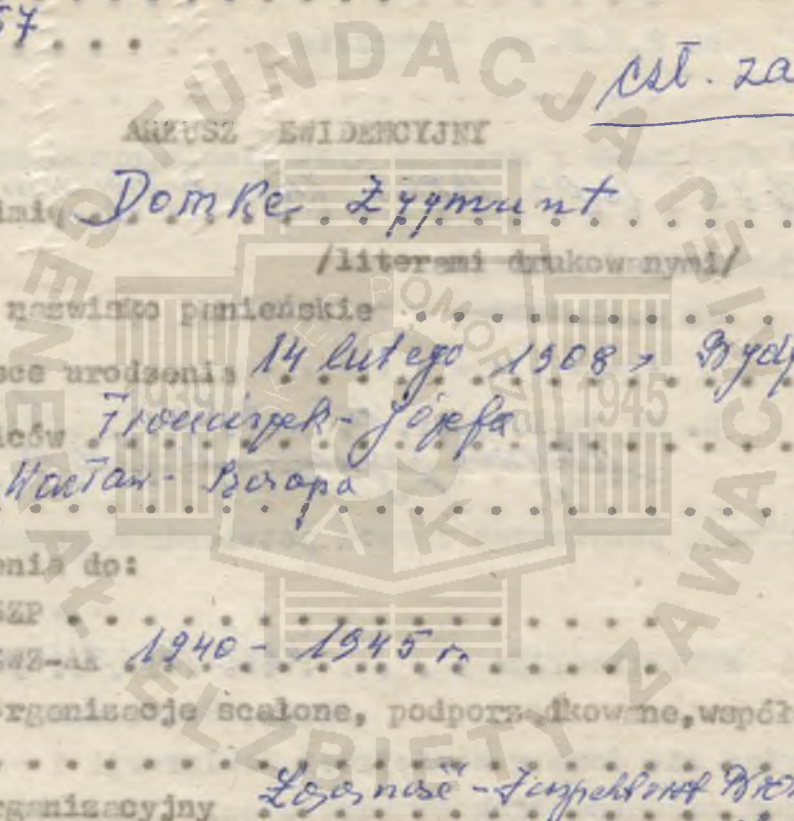
adres ul. Kamionka 20
87-300 Brodziej

telefon 2057

czł. założyciel

REJESTR EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię Domke Zygmunt . . . . .
/literami drukowanymi/
2. Dla potrzeb nazwisko panieńskie . . . . .
3. Data i miejsce urodzenia 14 lutego 1908 r. Bydgoszcz . . . . .
4. Imiona rodziców Frociński - Józefa . . . . .
5. Pseudonimy Wacław - Beropa . . . . .
6. Data wstąpienia do:
  - a. SZP . . . . .
  - b. ZWZ-AK 1940 - 1945 r. . . . . .
  - c. Organizacje scalone, podporządkowane, współdziałające . . . . .
7. Przynależność organizacyjną Łożo nr 5 - Inspektorat Honor. Brodziej
Obwód - 4 - . . . . .
/np. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja lub inny rodzaj działalności/
8. Odznaczenia uzyskane w AK nie ma . . . . .
Legitymacji nie posiadać z A.K
już nie posiadać legitymacji z Z.P.O.W.-da Brodziej
p dniu 18.03-1984
/nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane/

Kraj Odrodzenia Polski

9. Inne odznaczenia .....

/nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane/

10. Przebieg służby/ czasokres, nazwa, funkcja /:

a. do 1939 r. ....

b. SEP, ZWZ-AK *1940-1945* .....

c. P.S.Z. na Zachodzie .....

11. Karta Kombatenta / nr, data wystawienia, przez kogo wydana /
0264646 13.03.1984 r. Związek Wojowników i Poległych i Dowódców

12. Represjonowany / rodzaj /:

a. 1.IX.1939r. - 15.I.1945r. ....

b. Po 15.I.1945r. *tek. N.K.W.D. - N.P. zmieszany byłem używając pseudonimów dot. R. Orestowicza i T. Oj.*

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam podpisem

[Signature]

KOMISJA WERYFIKACYJNA .....

Keto Brodnica

/Kozła, Środowiska/

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyskania uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

Brodnica, dn 1 lutego 1990 r.

/miejsowość, data /

Nazwisko i imię 1. .... *[Signature]*

pseudonim 2. .... *[Signature]* *ICOWanka*

3. ....

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej *Ton 21.02.90*

/nr ewidencyjny, miejscowość, data /

ZARZĄD OKRĘGU

Nazwisko i imię 1. *J. Cyr*

pseudonim 2. *L. Mularski* - *[Signature]*

3. *F. Koryński* - *[Signature]*

T: M: 103/712 Pom.

Brodnice

Domke Zygmunt
S. Party informacyjne
k. 30

Dombke Zygmunt

Poradnice

1

wp Anton - młodzi me. 11

Lokal spotkań był mi tylko w 1938
niez me ul. Świdrowskiego, lecz tam
w Dombkego me tejże ulicy

W obu spotkaniach w osobności z

pprk Chylinich - przeważnie w Dombkego

Brodnica 2

Domke Zygmunt

obecnie mieszka: Brodnica

ul. Klemionka 30

kota Brodnica

zob. liście II Słownik pomorskiego

okr. Tomi SZYAK

J.M.M.

Domke Zygmunt "Szczapa"

Brooklin's
AK 3

był w konspiracji, mówi o tym
relacja K. Antoszewskiego

In. rel. K. Antoszewskiego o Fr. Jaremboaskim M-26

MUS

Domke Zygmunt

Brodnicie
PK 4

dotyczy do deklaracji SZZPK Toruń legity-
macyj ZBWiD nr 0264626 wydana 13-03-84
z zapisem 33-01-41 do 1945 male ofaru
Toruń 3 lata 2 m-c

zrodlo Del. SZZPK Toruń

27

Brodnica
PK 5

Domke Zygmunt ps. Serafi

- kierwat obwodowa terenowicz
- punkt kontaktowy w Brodnicy (12 pięciu)
- obecny adres Brodnica ul. Kamionka 30

zrodlo K Antoniowi 19 a.3

57

Brodnica 6
202-AK

Domke Łygmunt ps. Naćtao Szepaś

zob. deklaracja złożona w Okręgu
Pomorskim Ś. 22 AK

uv. 14.02.1908v. w Budgostwy

Franciszek i Józefa - imiona rodziców

Adres: 87-300 Brodnica ul. Kamionki 30

Od 1940 - 1945v. 202-AK

Został przydzielony do Juszp. Brodnica - „Pracowni
obrod - Brodnica.

RW

103 m.
Danka Zygmut ps Europe

Brodnice
PK 7

nr.

melizal do stabu obvodu Brodnice
minkat ul Sriverevdinge - vchodrite rij od tytu od ut

nyj Antosvdinge kiu tipomsi v k

byl min v 1944 v a pravdepodobni dursi wering

jago skryny byt ombyne brat Klary

niijer odpras Chylinidnye z inspektoratem po "usu-
mice" wroblevdinge, konie 1944 v

20 XII 1983 na moj list odpowiedzial Karthe, ze dam prokurat
Antosvdinge dla E Z (mi otomyedam ul)

zylazit sis po opozhe 11/11.86

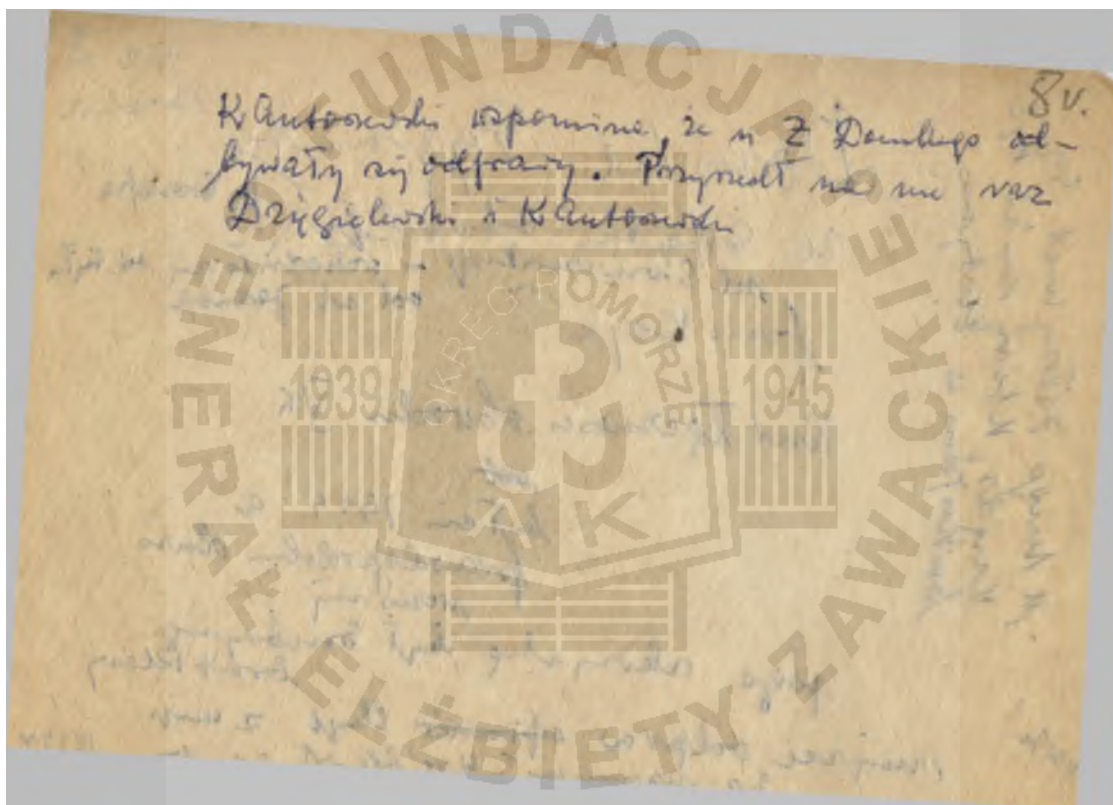
18. listopadu 1944
Království, který měl být
získán v blízkosti
Království

AK 8
Průběh
Dělníků, kteří
se dostali do
st. Sirovinského - vzhledem k tomu
od st. Jekuba
pro Keje?

1939
1944
Křišťálová obuv
od
byl v 1944 a
pravděpodobně dříve
než v

je to obrovská byt s
bratřičky

veřejně
Křišťálová obuv
pro "Křišťálová" v
Wroblewskiego, Praha 1944

Domku Zygmunt
87-300 Brodnice
ul. Kamionka 30
adres przyb. B. Dulskie
napisać o relacji

Brodnice
9

FUNDACJA
GENERALKI
ELŻBIETY ZAWACKIEJ
1939
MORZE
1945
AK

Dawka
"Szorape" Zygmunt = Dawka

Porodnie
10

mgr. Ewy" aforizacje

prawnik Dawka Zygmunt
po Szorape

prof. B. Dubokij: przyjaciel rodziny, często
był w Dalskiej Houszyska
nie wie, co było do go z ojcem
żona z d. Rosciburka
pracował w gabinecie brytyjskiej
rolnym ministerium
wojny około 40 lat
w jego domu w Rosciburce stał
chata z rol.

2 obrotów po obu stronach Dróg

1. Ręk. antei rt sici. 63 pp
2. Sapien

fabryczna
Krochle

Borkowski
Klein

1939 1945

$\frac{1}{2}$ obrotu (wy K. Antem) linijko 145 osil

$\frac{1}{6}$ " " Kresle - linij

OKRĘG POMORZE
KATELŻBIETY ZAWACKIEJ

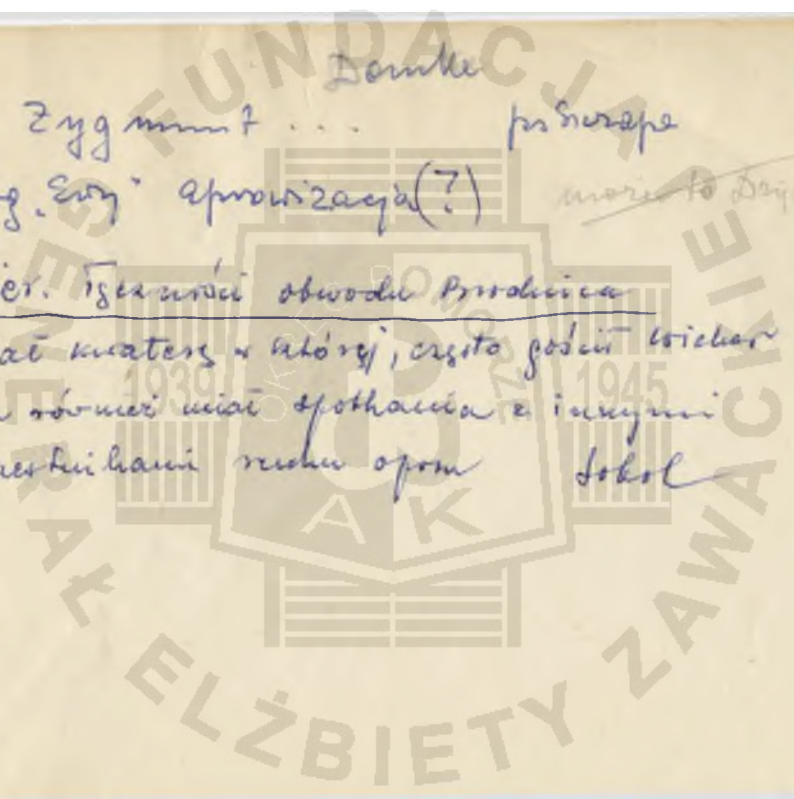
11
Brochów

Zygmunta ... Dantke ... ps. Europe

roz. Ewy - aprowizacja (?) ... może to Dąbrowski?

Kier. Tyszanów obwod. Brochów

miał matkę w której, często gościł wicher
tam również miał spotkanie z innymi
uczestnikami ruchu oporu Sobol

Damke Zygmunt

Brodnice
PK 12

OK listopada 1946u przyjechał
Clyde A. Davis do Dombro (to było
po zwołaniu 2 tygodnie w gdańsku)
i powiedział nam, że musi wyje-
żdżać z Polski.

Damke o tym poinformował marjastrę
K. Antkowiaka (który został przywitany
funkcją 4 wójt obwodów UoN od
sierpnia 1944)

W i N
Ejdenki Karol Rwdie
Warielwda Tadeus

Żona Helene
Paczkli Zygorciak

Brodnice
R K 13

Danki Zygorciak
ps Wacław, Szczępa
do ZWZ - PK 1940 - 1945
przedmiot termocist mopedowatn Brodnicie
obwód Brodnicie
nie wyszedł odrzuceni w PK
mi posiada legitymacji PK
ma legi z BOWID 18 03 1989 4
posiada karty Komb.

Zródło Deklaracje członk. SZZPK 13-11-89

Brodzina

14

Domke Zygmunt "Sierpe" Wactaw
vel. wlasne jako mlady det. art. Brodniczanski
z-ca Franckische farenbankungs "Blouse"
w zabroju wywiadu, Brodniczanski i Leczniczy
pracowal w Landwirtschaftliche Bankstelle
jako księgowy - i z tego tytułu nowożytny
kontakt w wykorzystaniu do wyprawy przez

do met Damięgo
Zadania Damięgo z wyjazd
transport Kolejowy 15
25 IX 1984
Tę Kierownik Szefów - wyjazd
Tadeusza Franciszka - w Kol. z Pradolę
masz Rudolfa?
Kontakt z wieloma, odprawy w Damięgo w terenie
Czas to widać - uprzedzić Chyba
do Damięgo, a w Hallowa, Snowcradley.
Wicher spotyka Dziękuję w Craigherrick
~~Pracownicy~~

1 M-103

Brodzice
AK V/116

Domke Zygmunt 1

ps "Kocian"

Wz. 14.02. 1908 r. Bydgoszcz, syn Fron-
 ciszka i Józefy z d. Przybyśz. W 1925 r.
 ukończył gimn. matematyczno-przyrodn. w
 Bydgoszczy. Do 1937 r. pracował w "Rolniku"
 w Bydgu. Od 1937-1939 r. w firmie Crejnowski
 w Brodnicy. Długość: listopad 1938 r. amto-
 wany przez Selbstschutz - zbiegł po kilku
 dniach, ukrywał się na terenie Górzna,
 czerowo pracował jako robotnik rolny do 1942 r.
 Od 42 r. stem zdrowie pogorszył się i nie mógł

cdn.

c.d.

2

V/17

Domke Zygmunt 2

pracownik firmy, z Arbeitsamt uzyskał
wieloletnie zatrudnienie i został skierowany do
pracy w Warszawie do IV. 1944 r. Od kwietnia
1944 r. skierowany do pracy przy murowaniu
przy budowie fortyfikacji w woj. obronnych
i budowlanych, przewoził też do końca wojny
w 1946 r. w PPR, od 1948 w PPR. Od 1973 r.
we emeryturze. H-AK od 1941 r. do 23.01.
1945 r. Organizował i kierował punktami
kontrolekcyjnymi na t. budowlanych, był w
systemie kontroli z Józefem Chyliniskim

HMH

cdn.

c.d.

V/18

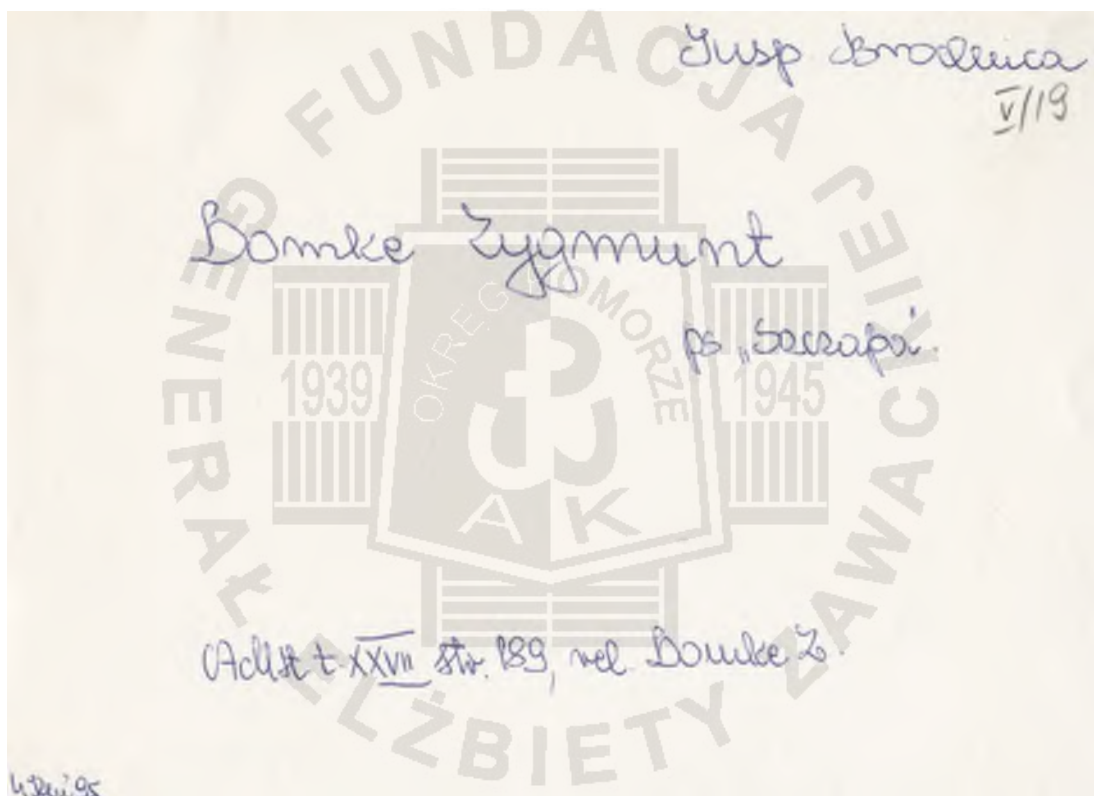
Domke Zygmunt 3

Zajmował się temi sprawami z wiekiem
skrynek pocztowych. Na terenie m. Brod-
nica było 6 punktów a także w
terenie.

Adres: 87-300 Brodnica, ul. Kamionka 30
Odznaczenia: Sr V 2 (uchwała Rady Pań-
stwa 25.02.58 r.); kmyż Kewolewski Orde-
m Odrod. Polski (uchwała 17.01.77 r.)

Żołnierz: A ZKRP Toruń, Fr. Domke 2., nr 728/2
(osk. świadk. Henryk Tomicki,
Barbara Dulskiej)

HMM. 85

BRODNICA
V/20

(N.N.) Domke ZYGMUNT
ps. "SŁOZKA"

Lob. t. J. Jagielskiej - Nowak, KO

8/11/94

Demke Zygmunt

Gromy Zygmunt?

Brodnia
V/21

Po awanturze w sprawie Fryderyka Chylini
wymagal Demke, na miejscu Wyrozykowskiego
srepta I

„Ewiz” m. wydepi, ze to nie bylo maximals
prawdziwe - byl kolega Chylini i z
rozjaska i zyt na stepie m. legalnosci

nie zjapublikiuj

Domka Z

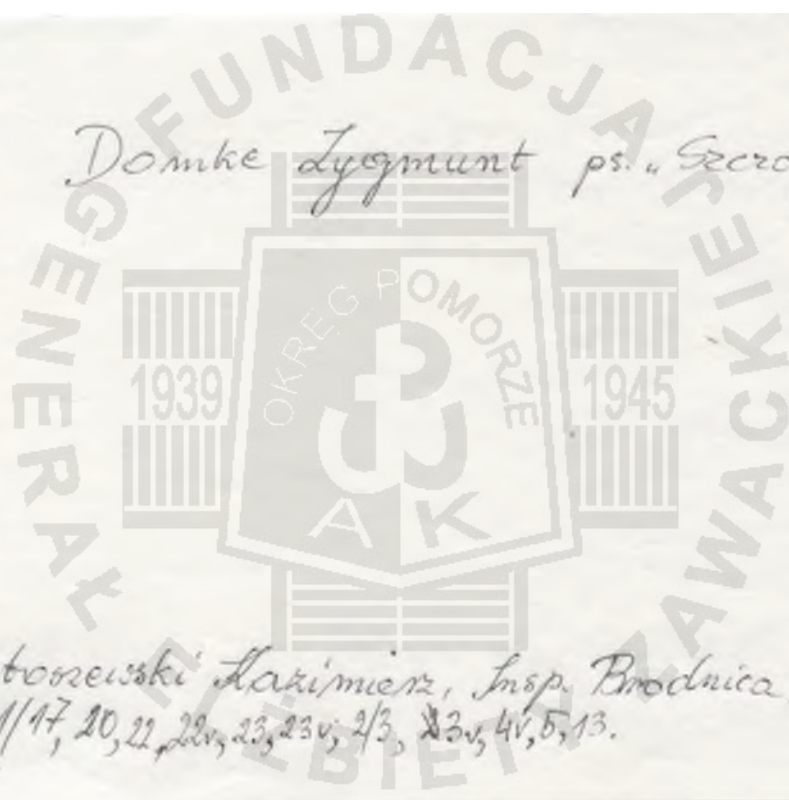
Brodynie
V/22

"Ewa" znata Domka, odburata od
miej poarte; kontaktował się z nim
Rekin. Ostatni raz spotykana go
w mieszkaniu Ziełniczki
w Brodyni przed Grudnia 1944
Domka pochodziła z pow. Brodynia
list, Ewa do dr Chwałki
2.11.11.1980

Brodnica
V/23

Domke Zygmunt ps. "Szczapa"

I: Antczewski Maksymilian, Insp. Brodnica, 14 9,
I, 1/17, 20, 21, 22, 23, 23v, 2/3, 23v, 4v, 5, 13.

MGr '85

Brodnica
ZWZ-AK 124

DOMKE ZYGMUNT, ps. "Szczapa"
Złożył oświadczenie co konspiracyjnej
działalności ^{nr L. 1940-45} Stanisławy Antoszewskiej
z ul. Borowskiej.

Źr.: Rel. Stanisławy Antoszewskiej (Oświadczenie
świadka), k. 12.

V4Gr

Brodzice
V/25

Domke Zygmunt

Wycieczka w Sztetynie.

Rob. T. osobowe w Sztetynie, Okręg Toruń,
(pomocje G)

HMM-PT

Porodnia
V/26

Donkie Zygmunnt
napisac o zolje cis
informacje
o Croy'kovskich z Krasny Porodnie
od Piotrowskiewo
czy me nose Stawli
odmety 17h Pausm
czy dostaje Bombetyr

Brodzica
FK 27

Domke Zygmunt

ps. "Szczapa"

Kierownik Egzaminów pow. brodnickich
(grupa genioi)

zob. Antonewski K. "Młodzieńcy"
Bibl. HPFK B 37
S. 16

bk. 99

++ Domke Zygmunt

Brodnice
AV

28

Nota biograficzna

zob: "Biuletyn" Fundacji nr 2/99

442. III 101

Domke Zyg. ps Szerapa, walczył z rufat 29
począł z szwagrem & Fijałkowskiego
N.H. Zygmuntem ps Szerapa.
To szwagier Fijałkowskiego ps Szerapa
rokował mięso i słoninę z nielegalnego
uboju, podsuwając do rodzinom aresztowanych

Grzegorz Nawalony Jazicki
ps Elch

30-9-1995

^a Domke Zygmunt

Brodnice
AK 30

Kierownik Tękuści Obw. Brodnic

zob: T: VI: 6/618 Antosiewski Glesimierz
cz. 1/2 s. 2 imp. Brodnic

AK. V, 102

opt. 02.02.1995r.
MB

Grupa redakcyjna

87-300 Brodnica

198-20-57

córka Maria Domke

87-300 Brodnica

M-103/712

Brodnica
AK

Domke Zygmunt
ps. „Szczapa”, „Wacław”

K 5-30 - Zw

Zaw. Obr. Sw. Kw.

NOT. FUNDACJA TOMINI

Domke Zygmunt

